

מצרפין שקלים פרק שני

(fol. 46b) **משנה א:** מצרפין שקלים דרכונות מפני משי הדרך. כשם שהיו שופרות במקדש כך היו במדינת. בני העיר ששילחו את שקליהן ונגנבו או שאבדו אם נתרכמה התרכמה נשבעין לגזברים ואם לאו נשבעין לבני העיר ובני העיר שוקלין תחתיהן. נמצאו או שהחזירו הנגבים אילו ואילו שקלים ואין עולין להן לשנה הבאה:

Mishnah 1: One consolidates *sheqalim* to *darics*¹ because of the difficulty of transport. Just as there were horns² in the Temple, so were in the countryside. If the people of a city sent their *sheqalim* and these were stolen or lost, if the sums were disbursed³ they will have to swear to the Temple custodians⁴, otherwise they will have to swear to the city dwellers who have to replace them by new *sheqalim*. If they were found or the thieves returned them⁵, both are *sheqalim* and cannot be credited for the coming year.

1 Δραχμός, a Persian gold coin; here the name stands for the Roman *aureus*, commonly worth 25 full weight silver *denarii*.

2 Boxes in the shape of horns with wide bottoms and narrow slits to deposit the coins.

3 If the new *sheqalim* were taken from the treasury to be disbursed for the service of the new year, in the computation of the monies available in Nisan the collected but not received sums are taken into account for disbursing on the next two occasions (Chapter 1, Note 26). Therefore the money was stolen from the Temple; the oath which

is required either by biblical law or by rabbinic institution from the carrier to be sworn in presence of the owner or his representative, has to be sworn in presence of the Temple treasurers. If the theft or loss was detected earlier, the oath is due to the representatives of the taxpayers. The oaths are different for salaried or unpaid carriers.

4 The administrators of the Temple treasury.

5 If the *sheqalim* already were Temple property (as explained in the preceding sentence), they would have committed not only larceny but also sacrilege.

(46c line 26) מצרפין שקלים דרכונות כול'. ויעשו אותן מרגלית. שמא תזיל המרגלית ונמצא ההקדש מפסיד. כהיא דתנינן תמן. וכולן נפדין בכסף ובשנה כסף חוץ מן השקלים: [ואין פודין בכלים]. אמר רבי שמואל בר רב יצחק. שמא יזילו הכלים ונמצא ההקדש מפסיד. והכא שמא תזיל המרגלית ונמצא ההקדש מפסיד.

1 ויעשו | B יעשו | אותן | B אותו | תזיל | B תזיל | המרגלית | B מרגלית | 2 ההקדש | B הקדש | מפסיד | B

מפסיד בו כהיא דתנינא | B ההיא דתנינא וכולן | B כולו נפדין | B ניפדין מן השקלים | B משקלים 3
 יזילו | B יזלו הכלים | B כלים ההקדש | B הקדש 4 והכא | B הכא נמי שמא ג שמה תזיל | B תזיל
 ההקדש | B ההקדש ונמצא ההקדש מפסיד | B -

“One consolidates *sheqalim* to *darics*,” etc. Should one exchange them for a pearl? Perhaps the pearl would lose in value and the Temple treasury would suffer damage. As we have stated there⁶, “All⁷ can be redeemed by money or monies-worth except for *sheqalim*” [and one does not redeem by implements;]⁸ and Rabbi Samuel bar Rav Isaac said, perhaps the implements would lose in value and the Temple treasury would suffer damage. Also here, perhaps the pearl would lose in value and the Temple treasury would suffer damage.

6 Mishnah *Bekhorot* 8:7.

8 Addition by the corrector from the

7 Any *sancta* which may be redeemed at all may be redeemed for money's worth except *sheqalim*.

Babli, unnecessary as already noted by R. Eliahu of Wilna.

(46c line 31) מתניתא בתקלין תדיתין. אבל בתקלין עתיקין לא בדא. ותני כן. עתיקין במקדש. אין עתיקין במדינה. מתניתא בשומר חנם. אבל בשומר שָׁכָר לא בדא. אָמַר רב אבא. ואפילו תימר בשומר שָׁכָר. נִגְנְבוּ. בְּלִיסְטִיס מְזוּיָן. אָבְדוּ. כְּמִי שֶׁטְבַּעַה סְפִיתוּ בָּיָם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵטָא בִּירְבִּי סִימּוֹן. אֲתֵיָא קָמָאן דְּאָמַר. תּוֹרְמִין עַל הַגְּבִי וְעַל הָעֵתִיד לְהִגְבוֹת. בְּרַם קָמָאן דְּאָמַר. אֵין תּוֹרְמִין לֹא עַל הַגְּבִי וְלֹא עַל הַמְּמוֹשֶׁשׁ. לֹא בְּדָא.

1 בתקלין | B בתקלין ותני כן | B ותניין ותני כן ... במדינה | B כהדא 2 אין | B אין בדא | B בדה חנם | B שָׁכָר שָׁכָר | B חנם 3 ואפילו | B - תימר | B תימא B הא דאת אמר בליסטיס | B בליסטיס שטבעה | B ששקעה 4 יוסטא | B איסטניס אתיין | B אתיה B אית כמאן דאמ' | B כמן דמר B מן דאמר תורמין | B תורמים להגבות | B לגבות 5 ברם | B אית כמאן דאמ' | B הכא B מן דאמר תורמין | B תורמים הממושכן לא בדא | B העתיד לגבות בדא | B כרהד'

The Mishnah is about new *sheqalim*, but not about old *sheqalim*. And it was stated so: Old ones in the Temple, no old ones in the countryside⁹. The Mishnah is about an unpaid trustee, but not about a paid keeper¹⁰. Rav Abba said, even if you say¹¹ about a paid keeper, if they were stolen, by an armed robber¹², if the were lost, as when his ship sank at sea. Rabbi Justus ben Rabbi Simon said, it follows him who said, one disburses on the account of what was collected and what was to be collected¹³, but not following him who said one does not disburse on basis of what was collected¹⁴ nor what was secured by pledges.

9 Only current taxes are collected outside of Jerusalem; taxes due from prior years have to be delivered by the taxpayer, who has to bear the full risk of accidents before delivery, to the Temple in Jerusalem.

10 Mishnah *Ševuot* 8:1. The unpaid trustee has to swear that he did not take the valuables for himself and that he was not grossly negligent. The paid keeper has to pay for what is lost or stolen; there is no reason he should swear in these circumstances.

11 Since the speaker is a Babylonian, the reading of ג, תימא, may be a true report of his saying and not a babylonized spelling of a Yerushalmi text.

12 Greek ληστῆς. The paid keeper does not have to pay for accidents which clearly were beyond his control. Babli *Bava Meši'a* 58a.

13 Babli *Ketubot* 108a, *Bava Meši'a* 58a.

14 But not delivered to the Temple treasury.

(46c line 38) בְּנֵי הָעִיר שֶׁשִׁלְּחוּ אֶת שְׁקָלֵיהֶן. נִגְנְבוּ אוֹ שֶׁאֶבְדּוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָא. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר. קִדְּשִׁים שֶׁהוּא חַיִּיב בְּאַחֲרֵייתָו כְּנֶכְסָיו הֵן. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. דְּבָרֵי הַכֹּל הָיָא. מִשּׁוּם שְׁבוּעַת תִּקְנָה. עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. הָדָא הָיָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. מִשּׁוּם שְׁבוּעַת תִּקְנָה. אִף עַל פִּי שְׁקִיבְלוּ בְּנֵי הָעִיר לְשֹׁלֵם אֵין הִתְקַדַּשׁ יוֹצֵא בְּלֹא שְׁבוּעָה.

1 אלעזר | ג לעזר 2 דר' שמעון אמ' | M - שהוא | ג אף על פי שהוא | הן | ג הם 3 על | M - משום | ג מפני ניחא | ג ניחא 4 תחתיהן | ג תחתיהם 4 הדא היא דר' שמעון. משום שבועת תקנה | ג דר' שמעון אמ' |

Corrector's Text

בְּנֵי הָעִיר שֶׁשִׁלְּחוּ אֶת שְׁקָלֵיהֶן. נִגְנְבוּ אוֹ אֶבְדּוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָא. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר. קִדְּשִׁים שֶׁהוּא חַיִּיב בְּאַחֲרֵייתָו כְּנֶכְסָיו הֵן. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. דְּבָרֵי הַכֹּל הָיָא. מִשּׁוּם שְׁבוּעַת תִּקְנָה. עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. נִשְׁבָּעִין לְגִזְבְּרִין וְאִם לֹא נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. הָדָא הָיָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. מִשּׁוּם שְׁבוּעַת תִּקְנָה. אֶלָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר גִּזְבְּרִין מֵאִי עֲבִידְתֵּיהֶן. נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר בְּמַעֲמַד גִּזְבְּרִין כִּי הֵיכִי דָּלָא נִיחָשְׁדִּינְהוּ אִי נָמִי דָּלָא נִשּׁוּ לְהוּ נִשּׁוּ לְהוּ פּוֹשְׁעִים. אִף עַל פִּי שְׁקִיבְלוּ בְּנֵי הָעִיר לְשֹׁלֵם אֵין הִתְקַדַּשׁ יוֹצֵא בְּלֹא שְׁבוּעָה.

Text of B

אמר רבי אלעזר. דרבי שמעון היא. דרבי שמעון אמר. קדשים חייב באחרייתו הרי הן כנכסיו. רבי יוחנן אמר. דברי הכל היא. משום שבועה מתקנה. על דעתיה דרבי יוחנן ניחא. נשבעין גזבירין משום תקנת' אלא דרבי אלעזר גזבירין מאי עבדתייהו. ונשבעין לבני העיר במעמד גזבירין כי היכי דלא ניחשדינהו אי נמי דלא נשוו להו פושעים. שאפילו קבלו עליהן בני העיר לשלם אין ההקדש יוצא בלא שבועה.

Scribe's text

"If the people of a city sent their *sheqalim* and these were stolen or lost."

¹⁵Rebbi Eleazar said, this is Rebbi Simeon's, since Rebbi Simeon said, *sancta* for whose alienation he is responsible are like his own property¹⁶. Rebbi Johanan said, it is everybody's opinion, because of an instituted oath¹⁷. Rebbi

Johanan's opinion is understandable; "they have to swear to the city dwellers who have to replace them by new *sheqalim*." Is that Rabbi Simeon's? Even though the city dwellers agreed to pay, Temple property cannot be released without an oath¹⁸.

Corrector's Text

"If the people of a city sent their *sheqalim* and these were stolen or lost." Rabbi Eleazar said, this is Rabbi Simeon's, since Rabbi Simeon said, *sancta* for whose alienation he is responsible are like his own property. Rabbi Johanan said, it is everybody's opinion, because of an instituted oath. Rabbi Johanan's opinion is understandable; "they have to swear to the Temple custodians, otherwise they have to swear to the city dwellers who have to replace them by new *sheqalim*." This is Rabbi Simeon's, because of an instituted oath. But for Rabbi Eleazar, where are the Temple custodians involved¹⁹? They have to swear to the city dwellers in the presence of the Temple custodians so they should not be suspected nor be compared to willful delinquents. Even though the city dwellers agreed to pay, Temple property cannot be released without an oath.

Text of B

Rabbi Eliezer said, this is Rabbi Simeon's, since Rabbi Simeon said, for *sancta* he is responsible for alienation; they are like his own property. Rabbi Johanan said, it is everybody's opinion, because of an instituted oath. Rabbi Johanan's opinion is understandable; they have to swear to the Temple custodians because of an instituted oath. But for Rabbi Eliezer, where are the Temple custodians involved? They have to swear to the city dwellers in the presence of the Temple custodians so they should not be suspected nor be compared to willful delinquents because even though the city dwellers agreed to pay, Temple property cannot be released without an oath.

15 Since א and the Babli version M confirm the text of the original scribe, the corrector's additions have to be considered as a conflation with the text of B.

16 Mishnah *Ševuot* 6:7 (Note 97). The majority opinion is that there can be no (biblical) oath for *sancta*; so it seems that for them the carriers of the *sheqalim* could not swear.

17 In his opinion the Mishnah *Ševuot* is irrelevant here. The oath is not biblical, and it is not a question whether the *sheqalim* are *sancta* or not; the oath is the general rabbinic oath imposed on all persons who cannot be forced to pay damages and on whom no biblical oath can be imposed.

18 Even if the city dwellers believe the trustees and do not require an oath that they

are innocent of the loss, it is a rabbinic requirement that the Temple trustees insist on such an oath.

19 Since the monies never were delivered, they were not paid and the Temple trustees are not involved in the matter.

46c line 46) הַפְּרִישׁ שְׁקָלוֹ וְאַבְדָּה. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַיִּיב בְּאַחֲרֵיאוֹתָיו עַד שֶׁיִּמְסֹר לַגִּיזְבָּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. הֶקְדָּשׁ בְּרִשּׁוֹת הַגְּבוּיָה בְּכָל־מָקוֹם שֶׁהוּא. מִתְּנִיתָהּ פְּלִגְאָה עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְשָׁבְעִין לְבָנֵי הָעִיר וּבָנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתִּיהֶן. [עוֹד] הִיא מִשָּׁם שְׁבוּעַת תִּקְנָה.

1 שקלו | B | שיקלו שימסור | B | שימסרנו לגיזבר | B | לגיזבר | 2 ר' שמעון בן | B | ר"ש הגבוה | B | גבוה בכל | B | כל 3 - | B | דתנ' נשבעין | ג | נשבעים לבני | B | על אנשי בני שוקלין | ג | שוקלים תחתיהן | ג | תחתיהם | B | אחרים תחתיהן עוד | B | לא עוד משם | B | משום

Somebody put aside his *sheqel*²⁰ and it was lost. Rabbi Johanan said, he is responsible for its alienation²¹ until he delivers to the Temple trustee. Rabbi Simeon ben Laqish said, Temple property is Heaven's at any place where it may be²². A Mishnah disagrees with Rabbi Simeon ben Laqish: "they have to swear to the city dwellers who have to replace them by new *sheqalim*..." Still²³ this is because of a regulation oath²⁴.

20 Before it was delivered to the Temple authorities.

parallel sources.

21 He has to pay another *sheqel*. Babli Hulin 139a.

24 The oath is only because they lost other people's property, and the city dwellers pay as a matter of public policy; it does not imply anything about personal liability to replace the lost money.

22 Mishnah *Qidduṣin* 1:6: "A promise to Heaven is like delivery to an individual."

23 Corrector's addition, supported by all

46c line 50) תִּנְי. הָרִאשׁוֹנִים נוֹפְלִין לְתַקְלִין חֲדָתִין וְהַשְּׁנָיִים נוֹפְלִים לְתַקְלִין עֲתִיקִין. אֵילוֹ הֵן הָרִאשׁוֹנִים וְאֵילוֹ הֵן הַשְּׁנָיִים. רַבִּי פִּינְחָס בִּירְבִּי חֲנַנְיָה וְרַבִּי אֲבָא מְרִי. חֲדָא אָמַר. אֵילוֹ שְׁשִׁילְחוּ בְנֵי הָעִיר תַּחֲלִילָה. וְחוֹרְנָה אָמַר. אֵילוֹ שֶׁהִגִּיעוּ לַיָּדִי גִיזְבָּרִין תַּחֲלִילָה.

1 - | B | רבי אומר נופלין | B | היו נופלין לתקלין | B | לתיקלין | B | והשניים | B | ושניין נופלים | ג | נופלין | B - לתקלין | ג | לתיקלין אילו | B | ואילו 2 ביר' | B | בר M | בן חנניה | ג | נחמיה B | חנינא ששלחו | B | ששילחו 3 תחילה | MB | תחלה ואחרונה וחוורנה | ג | וחורנא B | וחד גיזברין | ג | גיזברים תחילה | B | תחלה

It was stated²⁵: The first ones fall to the new *sheqalim*, the second ones to the old *sheqalim*²⁶. Which ones are first and which ones are second? Rabbi Phineas ben Rabbi Hananiah²⁷ and Rabbi Abba Mari. One said, those that the city dwellers sent first²⁸, but the other one said, those which came in to the hands of the Temple trustees first.

25 B (not supported by M) reads: “Rebbi stated”.

26 Discussion of the last sentence of the Mishnah. The old *sheqalim* are the leftover from the previous year, given to the gift fund for supplementary sacrifices (Chapter 1, Note 171.)

27 Since R. Abba Mari belongs to the last

generation of Galilean Amoraim, he also has to be dated in this period. His exact patronymic cannot be determined.

28 The Babli texts B and M add: “therefore the last”; the *sheqalim* contributed first are the last to be delivered. This seems to be a gloss incorporated into the text.

מִשְׁנָה ב: תְּנוֹתֵן שֶׁקֶל לְחִבְרֵי לְשֶׁקֶל עַל יְדוֹ וְשֶׁקֶל עַל יְדֵי עֲצָמוֹ אִם נִתְּרָמָה הִתְרוּמָה מֵעַל. הַשֹּׁקֶל שֶׁקֶל מִן הַהֶקֶדֶשׁ וְנִתְּרָמָה הִתְרוּמָה וְקָרְבָּה תִּבְהַמָּה מֵעַל. מִפְּנֵי שֶׁשֶׁן שְׁנֵי וּמִדְּמֵי שְׂבִיעִית יֹאכֵל כְּגִנְדָּן:

Mishnah 2: If one gives his *sheqel* to another person to deliver it for him but that one uses it for himself, if the sums were disbursed he committed *me'ilah*²⁹. If somebody pays his *sheqel* from Temple money, if the sums were disbursed and the animal sacrificed he committed *me'ilah*³⁰. From Second Tithe or Sabbatical money, he shall eat correspondingly³¹.

29 Sacrilegious larceny.

As explained in Note 3, the money used for public sacrifices, disbursed three times a year (Mishnah 3:1) is computed taking into account monies collected but not yet delivered. These therefore are Temple money wherever they be at the moment (Note 22). Dishonest use of these monies therefore is not stealing from a private person but *me'ilah* from Heaven's property.

30 Temple money in general is money intended for the upkeep of the Temple. *Sheqalim* are mainly used to buy sacrifices. Using one for the other is alienation from the original intent but not *me'ilah*, which is committed only if *sancta* are used for profane purposes. If the money which he

took from Temple money is actually used to buy a sacrifice, he does not have to take from his profane money to pay the *sheqel*; using the corresponding profane money makes the act larceny.

31 Second Tithe is produce to be eaten in Jerusalem in purity. The produce may be redeemed and the money taken to Jerusalem (*Deut.* 14:22-27). Similarly, Sabbatical produce has to be eaten, not used in industry. If such produce was sold, the proceeds are to be used to buy produce of the Land to be consumed in the Land. If such money was alienated from its original use, the situation can be repaired in replacing it with new money to be used for the original purpose.

2(46c line 54) הלכה ב: השוקל כול'. אָנן תנינן. אם נתרמה התרומה. ותניי דבית רבי אם קרבה בהמה. אמר רבי לעזר. מאן תנא. אם קרבה בהמה. רבי שמעון. דרבי שמעון אומר. מיד היה מקבל מעותיו. הכהנים זריזין הן. וקשיא. אילו הגונב עולתו שלחבירו ושחטוה סתם. סתמה לא לשם הבצלים הראשונים מכפרת. אמר רבי יודן. תיפתר במסויגים. משללית רבן גמליאל שהיה מתכוין ודחפו לקופה. וחש לומר. שמא לשירים הן נופלין. וכי יש מעילה לשירים. אלא קרבי מאיר. דרבי מאיר אמר. מועלין בשירים. עוד היא במסויגים. משללית רבן גמליאל שהיה מתכוין ותורמו לשמו.

1 ותניי ג תני 2 לעזר ג אלעזר תנא ג תנה דר' ג ור' 3 או ג אמ' - ג את הכהנים ג והכה[נים] זריזין הן ג זריזים הם 5 ודחפו ג ודחפו לשירים ג לשירים נופלין ג נופלים 6 לשירים ג בשירים

Text of B

אָנן תנינן. נתרמה תרומה. ותנא דבי רבי נתקרה בהמה. אמר רבי אלעזר. מאן תנא. נתקרה. רבי שמעון אומר. כהנים זריזין הן. קשיא. אילו גנב פרתו שלחבירו ושחטוה. סתמה לא לשם הבצלים הראשונים מכפרת. אמר רבי יודן. תיפתר מסויגים. של בית רבן גמליאל היה מיתכוין דחפו לקופה. חש לומר. שמא לשירים הן נופלין. וכי יש מעילה בשירים. לא קרבי מאיר. דאמר רבי מאיר. מועלין בשירים. עוד היא תיפתר מסויגים של בית רבן גמליאל שהיה מתכוין ותורמו לשמו.

Halakhah 2: “He who pays the *sheqel*,” etc. We have stated, “if the sums were disbursed.” In the House of Rabbi it was stated, “if the animal was sacrificed.”³² Rabbi Eleazar said, who is the Tanna of “if the animal was sacrificed”? Rabbi Simeon, since Rabbi Simeon said, he receives his money immediately, the priests are quick³³. It is difficult. If somebody stole another’s elevation offering and slaughtered it without special mention, is it not without special mention atoning for the original owner³⁴? Rabbi Yudan said, explain it if it was a definite object, like that of the House of Rabban Gamliel who was taking aim throwing it into the chest³⁵. But should one not worry that maybe it will become part of the remainder; is there *me'ilah* for the remainder³⁶? But it must follow Rabbi Meir, since Rabbi Meir said, there is *me'ilah* for the remainder. Still if it was a definite object, like that of the House of Rabban Gamliel who was taking aim and disbursed it in his name³⁷.

Text of B

We have stated, “if the sums were disbursed.” In the House of Rabbi it was stated, “if the animal was sacrificed.” Rabbi Eleazar said, who is the Tanna of “if the animal was sacrificed”? Rabbi Simeon, who said, the priests are quick. It is difficult. If somebody stole another’s cow and slaughtered it without special mention, is it not without special mention atoning for the original owner? Rabbi Yudan said, explain it if it was a definite object of the House of Rabban Gamliel who was taking aim throwing it into the chest. Should one not worry that maybe it will become part of the remainder; is there *me'ilah* for the remainder?

No, it follows Rabbi Meïr, since Rabbi Meïr said, there is *me'ilah* for the remainder. Still it is explained as a definite object of the House of Rabban Gamliel who was taking aim and disbursing it in his name.

32 Even in the first sentence of the Mishnah.

33 The statement of R. Simeon is Halakhah 4:11. The Mishnah there states that flour and wine bought by the Temple are bought on condition that they be qualified to be used on the altar. The risk that the flour might have worms or the wine be vinegar has to be carried by the seller; therefore he cannot be paid before the produce is used and found qualified. R. Simeon disagrees since the Cohanim will do the checking immediately. Therefore if we interpret that "the sums were disbursed" not that they were taken from the treasury to the office of the buying agent but that they were actually contracted for sacrificial animals, for R. Simeon there is no practical difference between the two statements. (Tosephta *Me'ilah* 1:21).

34 The entire Mishnah seems to be

baseless. Since the *sheqalim* become part of a large sum, it is impossible to know whose *sheqel* pays for what and when his particular *sheqel* is disbursed.

35 Mishnah 3:3. In the House of Rabban Gamliel I they took their *sheqel* and threw it into the box from which sacrifices were bought; they had control over the time when their *sheqel* was used.

36 As explained in Halakhah 4:3, the leftover monies could be used for many needs of the Temple other than sacrifices; therefore larceny of these monies was not *me'ilah* which required a special sacrifice; R. Meïr disagrees and seems to restrict the uses of the money to sacrificial objects enumerated in Mishnah 4:3. Babli *Qiddušin* 54a.

37 There can be *me'ilah* only if the misappropriated *sheqel* can be traced to the moment of its actual use for sacrifices.

(46c line 64) מה נהנה. אמר רבי אבין בשם רבנן דתמן. מפניו שבית דין ראויין למשכון ולא מינשפניו כמי שנהנה.

1 נהנה | B וה' | ר' אבין | ג רב אבון | בשם רבנן דתמן | B - רבנן | ג רבנין | מכין שבית | B כיון שנתנו בית רויין | ג תאווין | B נתנו ב"ד איניהם | 2 מישכינו | B משכינו שנהנה | B שנהנו
קדושב אן-בכור אשור יבכר לוי בבהמה לא יקדיש איש אותו. כל-שהוא קודש אין קדושה
חלה עליו. כיצד הוא עושה. מביא סלע שקחולין ואומר. מעות מעשר שיני בכל-מקום שהן
מחוללין על סלע זו ואותן נתפסין לשם שיני והשאר נעשין שקלים.

1 כה' | B שני | יבכר | B יבכר | לא יקדיש איש אותו | B - קדוש | B קדושה אין | ג או | 2 עושה | B עשה
שלחולין | ג של חולים שיני | B שני | 3 ואותן | ג ואותן | B אותם נתפסין | ג נתפסים | B ניתפסים | לשם | B
לשום שיני | ג שם | B מעשר שני נעשין | ג הין נעשים

How does he profit³⁸? Rabbi Abbin said in the name of the rabbis there, since the court could take a pledge from but did not take any pledge he is like one who profited.

It is written³⁹, *but a firstling which is born first to the Eternal by a domestic animal no person can declare holy*. No holiness can fall on anything holy⁴⁰. What does he do? He brings a profane tetradrachma and says, the monies of Second Tithe wherever they be⁴¹ are redeemed by this tetradrachma; this is designated as Second Tithe and the others⁴¹ are declared *sheqalim*.

38 In order to be guilty of *me'ilah*, one not only must use a sacred object illegally but also profit from the action (Mishnah *Me'ilah* 5:1).

39 *Lev.* 27:26.

40 The argument is based on the second part of the verse, not quoted in the text: *whether ox or sheep, it [already] is the Eternal's*; cf. Mishnah *Arakhin* 8:7. The problem addressed is how to rectify the

situation that tithe or sabbatical money was taken for the *sheqel*. Not only is there an obligation to make up for the value taken but the coin given as *sheqel*, being already holy (of a minor degree) cannot possibly acquire the holiness of monies dedicated to the Temple. Without rectification, the use of the coin by the Temple authorities would be sinful.

41 Meaning the coins given as *sheqel*.

מִשְׁנָה ג: הַמְכִּינִם מַעוֹת וְאָמַר הָרִי אֵילֹו לְשִׁקְלִי בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים מוֹתֵרֵן נִדְבָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מוֹתֵרֵן חוּלִין. שְׁאֵבִיא מֵהֵן שִׁקְלִי שְׁוִין שְׁמוֹתֵרֵן חוּלִין. אֵילֹו לְחַטָּאת שְׁוִין שְׁחִמוֹתֵר נִדְבָה. שְׁאֵבִיא מֵהֵן חַטָּאתִי שְׁוִין שְׁחִמוֹתֵר חוּלִין: (fol. 46c)

Mishnah 3: If somebody collects coins and says, “these are for my *sheqel*,” the House of Shammai say, the excess is gift⁴², but the House of Hillel say, the excess is profane⁴³. “That I shall take from these for my *sheqel*,” they agree that the excess is profane. “These are for a purification offering,” they agree that the excess is gift, “that I shall take from these for a purification offering,” they agree that the excess is profane.

42 To be given into the gift account of the Temple treasury from which elevation offerings are bought to occupy the altar when otherwise it would be idle.

43 As explained in the Halakhah and Mishnah 4, a *sheqel* is a fixed sum and it is reasonable to assume that only the amount

necessary was dedicated. The price of an animal for a sacrifice is variable; since the person is ready to spend the entire amount, the entire amount is dedicated.

(46d line 69) **הלכה ג:** המכנס מעות כול'. רבי יוסה בשם רבי לעזר. מה פליגין. במכנס פרוטרוט. אבל באומר. אילו [לשקלי]. כל-עמא מודיי שהמותר נדבה. רבי חזקיה רבי ביבי בשם רבי לעזר. מה פליגין. במכנס פרוטרוט. אבל באומר. אילו. כל-עמא מודיי שהמותר חולין. אמר רבי חזקיה. מתינתא מסייעא לרבי ביבי. [דתנן]. אמר רבי שמעון. מה בין שקלים לחטאת. אלא שהשקלים יש להן קצבה ולחטאת אין לה קצבה. מה אנו קיימין. אם באומר. שאביא מהם שקלי. כל-עמא מודיי שהמותר חולין. אם באומר. שאביא מהן חטאתי. כל-עמא מודיי שהמותר נדבה. אלא כן אנו קיימין. באומר. אילו שקלים. על ידי שקצותן מן התורה. מותרן חולין. חטאת על ידי שאין קצבתה מן התורה. מותרה נדבה. מה עבד לה רבי שמעון בן לקיש. פתר לה במכנס פרוטרוט כבית הלל. והא תנינן. מותר שקלים חולין. פתר לה במכנס פרוטרוט וכבית הלל. והא תנינן. עשירית האפה [חולין]. עוד הוא במכנס פרוטרוט וכבית הלל.

1 יוסה | B יוסי לעזר | B אלעז' מה פליגין | B במה פליגי | B במכנס | B במכנס 2 פרוטרוט | B פרוטרוט | B [...] | B - כל עמא | B דכול' עלמא מודיי | B מודן | B שהמותר | B שמותרן | B ביבי | B ורב ביבא | B לעזר | B אלעז' מה פליגין | B פליגי | B במכנס | B במכנס | B פרוטרוט | B פרוטרוט | B אילו | B אילו לשקלי כל עמא מודיי | B מודן | B שהמותר | B דמותרן | B 4 ביבי | B ביבא | B 5 אלא שהשקלים | B שקלין קצבה | B קיצבה (2) ולחטאת | B ולהם מה | B במה | B 6 כל עמא | B דכול' עלמא מודיי | B מודן | B שהמותר | B שמותר | B אם | B אלא חטאתי | B חטאת | B 7 כל עמא | B דכול' עלמא מודיי | B מודן | B שהמותר | B שמותרן | B נדבה | B חולין | B כן | B הכא | B שקצותן | B שאין קצבתן | B 8 מותרן | B שמותרן | B חטאת ... נדבה | B - 9 בן לקיש | B - MB - במכנס | B במכנס | B פרוטרוט | B פרוטרוט | B 10 עשירית | B מותר עשירית | B [חולין] | B שקלים פתר לה ... [חולין] | B - 11 הוא | B היא | B במכנס | B במכנס | B פרוטרוט | B פרוטרוט | B וכבית | B כבית

Halakhah 3: “If somebody collects coins,” etc. ⁴³Rebbi Yose in the name of Rebbi Eleazar, where do they disagree? If he collects small change⁴⁴. But if he says, these [are for my *sheqel*]⁴⁵, everybody agrees that the excess is gift. Rebbi Hizqiah, Rebbi Bevai in the name of Rebbi Eleazar, where do they disagree? If he collects small change. But if he says, these, everybody agrees that the excess is profane. Rebbi Hizqiah said, a Mishnah supports Rebbi Bevai, [as we have stated]: “Rebbi Simeon says, what is the difference between *sheqalim* and purification offerings? It is that *sheqalim* are a fixed sum but purification offerings have no fixed price⁴⁶.” Where do we hold? If about one who says, “that I shall bring my *sheqel* from these,” everybody agrees that the excess is profane. If about one who says, “that I shall bring my purification offering from these,” everybody agrees that the excess is gift⁴⁷. But we must deal with the case of one who says “these *sheqalim*”, since from the Torah they are a fixed amount the excess is profane, “purification

offerings”, since their value is not a fixed amount from the Torah the excess is gift. How does Rabbi Simeon ben Laqish⁴⁸ treat this? He explains it, if he collects small change following the House of Hillel. But did we not state⁴⁹, “the excess of *sheqalim* is profane”? He explains it, if he collects small change following the House of Hillel. But did we not state, “the excess of the tenth of an *ephah*” [is profane]⁵⁰? Still he explains it if he collects small change following the House of Hillel.

43 From here to the end of the Halakhah there is a parallel in *Nazir* 5:1, Notes 5-27.

44 One does not know what sum was accumulated without counting the copper coins. But since exactly 2 silver denars are needed, if silver coins are collected and the owner says, these are *sheqalim*, all of them are dedicated according to everybody.

45 Corrector's addition. The addition is unnecessary as shown by all parallel sources and the following statement of R. Hizqiah. It obscures the main point that the collector of the coins says “these”, not “from these”. In the latter case everybody agrees that the excess is profane; in the first case R. Yose holds that “these” dedicated all coins in the box whereas R. Bevai holds that, in case the amount needed is known beforehand, only the amount needed is dedicated.

46 Mishnah 4.

47 Including the House of Shammai.

48 This name is impossible here; one has to read with the Babli sources “R. Simeon”, denying that the argument of R. Hizqiah is applicable to the reasoning of the House of

Shammai. The reading of the text in *Nazir*, “R. Yose” also is possible; in that case he states that the argument of R. Simeon applies only if the stated intent is to collect monies for the Temple tax, not if the declaration is made on monies already available. In the latter case, R. Simeon may agree that the excess is earmarked for the Temple gift account.

49 Mishnah 5.

50 Addition of the corrector. Mishnah 5 clearly states that excess monies collected for a flour offering of a tenth of an *ephah*, probably not the daily offering of the rich High Priest (*Lev.* 6:12-16) but the purification offering of the very poor (*Lev.* 5:11-13), are dedicated for the gift account. The entire sentence is missing in B. In א the reading is “the excess of a tenth of an *ephah* are *sheqalim*”. This is acceptable; the excess of coins collected for a *sanctum* may be used for another sacred purpose. While the sanctity of *sheqalim* is less than that of a flour offering, the switch will be permitted to the poor following the House of Hillel.

46d line 7) המפריש שקלו וסבור שהוא חייב ונמצא שאינו חייב. לא קדש. המפריש שנים וסבור שהוא חייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחד. אותו השני מזה את עבד ליה. [נשמענה מן הדא. הפריש חטאתו] סבור שהוא חייב ונמצא שאינו חייב. לא קדשה.

המפריש שתיים וסבור שהוא חייב שתיים ונמצא שאינו חייב אלא אחת. אותה השנייה מה את עבד לה. (באומר) [אלא רועה. הכא נמי אלו לנדבה. היאך אתה אומר] אילו.

1 המפריש B הפריש וסבור | ג סבור B וסבר | 2 וסבור B וסבר | ג חייב | ג חייב | ג שנים | ג שנים | אחד B אחת אותו B את השיני | ג השני עבד | ג עבד מה את עבד ליה | B מאי 3 | ... | ג - סבור | ג כסבור B וסבור | ג חייב | 4 המפריש B הפריש שנים | B שנים (2) אותה השנייה מה את עבד ליה | B שנייה מאי אתעבד ליה 5-3 לא ... לה | ג - 5 באומר אילו | ג או באומר אלו | ... | ג -

Text of ג

If somebody put aside his *sheqel* in the belief that he owed it and it turned out that he did not owe, it was not dedicated⁵¹. If he put aside two in the belief that he owed twice and it turned out that he owed only once, how do you treat the second? As one who believed that he owed it and it turned out that he did not owe, or as one who said “these”⁵²?

Scribe’s text⁵³

If somebody put aside his *sheqel* in the belief that he owed it and it turned out that he did not owe, it was not dedicated. If he put aside two in the belief that he owed twice and it turned out that he owed only once, how do you treat the second? If somebody put aside a purification sacrifice in the belief that he owed it and it turned out that he did not owe, it was not dedicated⁵⁴. If he put aside two in the belief that he owed two and it turned out that he owed only one, how do you treat the second? As if he believed that he owed it and it turned out that he did not owe, or as if he had said “these”?

Babli and corrector’s text

If somebody put aside his *sheqel* in the belief that he owed it and it turned out that he did not owe, it was not dedicated. If he put aside two in the belief that he owed twice and it turned out that he owed only once, what? Let us hear from the following: If somebody put aside a purification sacrifice in the belief that he owed it and it turned out that he did not owe, it was not dedicated. If he put aside two in the belief that he owed two and it turned out that he owed only one, how do you treat the second? But it must graze⁵⁵. Here also, it must be as gift. How could you say “these”⁵⁶?

51 The entire argument follows the House of Hillel who in Mishnah *Nazir* 5:1 stated that dedication in error is void, against the opinion of the House of Shammai.

52 Following those who hold that dedicating “these coins” is a full dedication even if the value exceeds that of a *sheqel*.

53 And text of *Nazir*.

54 Since a purification sacrifice is an obligatory sacrifice, it cannot be brought voluntarily; the dedication is predicated on testimony that an inadvertent sin had been committed.

55 Since an obligation for a purification sacrifice was established and it was in the hand of the owner to choose either animal for the actual sacrifice, the dedication is

valid but not as a purification sacrifice. Therefore it cannot be used for any other purpose, and it is sent to graze until either it develops a defect or becomes too old to be a sacrifice; then it can be sold and the money given to the Temple gift fund.

56 In either case the money goes to the Temple gift fund.

(fol. 46c) **משנה ד:** אמר רבי שמעון מה בין שקלים לתטאות. אלא של שקלים יש להן קיצבה ולתטאות אין לה קיצבה. רבי יהודה אומר אף לשקלים אין להן קיצבה שבשעלו ישראל מן הגולה היו שוקלין דרבנות חזרו לשקול סלעים חזרו לשקול טבעים בקשו לשקול דינרין. אמר רבי שמעון אף על פי כן יד בולם שוטה. אבל תטאות זה מביא בסלע וזה מביא בשתיים וזה מביא בשלש:

Mishnah 4: Rabbi Simeon said, what is the difference between *sheqalim* and a purification offering⁵⁷? It is that *sheqalim* have a fixed value and a purification offering has no fixed value. Rabbi Jehudah said, *sheqalim* also have no fixed value. When Israel returned from the Babylonian exile they gave as Temple tax *darics*⁵⁸, they continued to give *sela'im*⁵⁹, they continued to give minted coins⁶⁰, they wanted to give denars⁶¹. Rabbi Simeon said, anyhow everybody gave the same⁶², but for a purification offering, one brings for a tetradrachma, another for two, and still another for three.

57 As stated in Mishnah 3.

58 A Persian gold coin.

59 In old Babylonian sources the *silā* is the standard (Sumerian) unit of volume. In the Talmudim, it is the standard expression for the silver tetradrachma (approximately 14g), roughly corresponding to the old Phoenician *sheqel*. In the context here, a similar Persian coin must be intended. The vocalization סלע is customary (from the

Hebrew word "rock"); probably סלע historically would be more correct.

60 In this context meaning the silver didrachma.

61 But this reduction was never accepted, see the Halakhah.

62 While the value of the *sheqel* was not constant in time, at any given time everybody knew exactly what was required.

(46d line 13) **הלכה ד:** שְׁשָׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה הָיָה שׁוֹקְלִין דְּרַכּוּנוֹת. דִּינְרִין. חֲזָרוּ לְשָׁקוֹל סְלָעִים. כְּשִׁמְעוּן. חֲזָרוּ לְשָׁקוֹל טִיבְעִין. פְּלָגִי סְלָעִין. בִּיקָשׁוּ לְשָׁקוֹל דִּינְרִין. קָרְטִין. וְלֹא קִיבְלוּ עֲלֵיהֶן. מִן הָדָא. וְהִעֲמִדְנוּ עֲלֵינוּ מִצּוֹת לְתַת שְׁלִישִׁית הַשָּׁקֶל בְּשָׁנָה לַעֲבוּדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: רַבִּי חִלְקִיָּה בִּשְׁם רַבִּי אֲחָא. מֵיכָן שָׁאֲדָם צְרִיךְ לְשַׁלֵּשׁ שָׁקְלוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּשָׁנָה. מֵיכָן שָׁאֲדָם מִטְרִיחִין עַל הַצִּיבוֹר יוֹתֵר מִשְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּשָׁנָה. אָמַר רַבִּי אֲבִין. מֵיכָן לְשַׁלֵּשׁ סָאִין. מֵיכָן לְשַׁלֵּשׁ קוֹפּוֹת. מֵיכָן לְשַׁלֵּשׁ אֲפָרְשׁוֹת.

1 שכשעלו... לשקול B - היו שוקלין א - 2 סלעים B סילעין כשמעין B במשמען לשקול B לשקל טיבעין א טובעין B טיבען פלגי סילעין א פלגות סלעים B לפלגות סלען קרטין א קרשין B קונדי 3 עליהן א עליהם B מהן מן הדא א על שם B מהדא מצות B מצות אלהינו לתת B1 לתת עלינו שלשית השקל B שלש שקל בשנה א השנה לעבודת בית אלהינו א - 4 שקלו א את שקלו B1 מיכן שאדם חייב באחריות שקלו ג פעמים בשנה לשלש B בשלשית שלשה B שלש 5 מטריחין א מטריחים יותר א יתיר אבין B אבא בשם רבי אחא לשלש א לשלוש סאין א סאים מיכן B מיכאן 6 לשלש א לשלוש אפרשות B1 הפרשות

Halakhah 4: “When Israel returned from the Babylonian exile they gave as Temple tax *darics*,” denars⁶³, “they continued to give *sela'im*,” as their meaning⁶⁴, “they continued to give minted coins,” half tetradrachmas, they wanted to give denars,” quarters⁶⁵, but these were not accepted by the following: *and we accepted for us as commandment to give a sheqel three times⁶⁶ in the year for the service in our God’s House.* Rabbi Hilkiah in the name of Rabbi Aḥa: From here that a person has to give his *sheqel* three times a year; <from here that a person is responsible for the alienation of his *sheqel* three times a year;>⁶⁷ from here that one does not importune people more than three times a year. Rabbi Abbin said, from here the three *se`ah*, from here the three boxes, from here the three collection times⁶⁸.

63 *Aurei*, Roman gold *denarii*. The numismatic evidence shows that the *Dareikos* was worth about twice the *aureus*.

64 The Accadic *sila* used in both Talmudim to designate the Roman tetradrachma.

65 With J. Levy reading as Latin *quarta*.

66 *Neh.* 10:33, following the changed wording in B which is understood also in S. The usual translation is “a third of a *sheqel*.”

The verse declares the collection of *sheqalim* a post-exilic institution. Babli *Bava batra* 9a.

67 Added from the other two sources. The omission in the text probably is a scribal error.

68 Mishnah 3:1-2: Money was disbursed from the *sheqalim* 3 times a year; each disbursement yielded three boxes of *sheqalim*, three *se`ah* each.

(20 line 46d) כְּתִיב זֶה | יִתְּנוּ כָּל-הָעוֹבֵר עַל-הַפְּקוּדִים וְגו'. רַבִּי יוֹדָה וְרַבִּי נְחֵמְיָה. חַד אָמַר. מִפְּנֵי שְׁחָטָאוּ בַּמַּחְצִית הַיּוֹם יִתְּנוּ מַחְצִית הַשֶּׁקֶל. וְחִרְנָה אָמַר. לְפִי שְׁחָטָאוּ בְּשֵׁשׁ שָׁעוֹת יִתְּנוּ מַחְצִית הַשֶּׁקֶל דְּעֵבֵד שִׁיתָא גְרַמְסִין. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בִּירְבִּי נְחֵמְיָה בָּשֵׁם רַבּוֹ יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּי. לְפִי שְׁעִיבְרוּ עַל גְּשָׁרֵת הַדִּיבְרוֹת יֵהָא נוֹתֵן כָּל-אַחַד וְאַחַד עֶשְׂרֵה גֵרָה. רַבִּי בְּרַכְיָה רַבִּי לִוִּי בָּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְפִי שְׁמַכְרוּ בְּכוֹרָה שֶׁל רַחֵל בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף יֵהָא כָּל-אַחַד וְאַחַד [פְּוֹדָה אֶת] בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף. רַבִּי פִּינְחָס בָּשֵׁם רַבִּי לִוִּי. לְפִי שְׁמַכְרוּ בְּכוֹרָה שֶׁל רַחֵל בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וְנִפְל לְכָל-אַחַד וְאַחַד מֵהֶן טִבֵּעַ לְפִיכָּךְ יֵהָא כָּל-אַחַד וְאַחַד מֵהֶן נוֹתֵן שְׁקֵלוֹ טִבֵּעַ.

2 מפני B | לפי במחצית | ג מחצית B בחצי שעות | ג שעות ביום וחרנה | B ואחרון שחטאו | B שחטאו ישראל שעות | B שעות ביום 3 דעבד | B דעבד שיתא | ג שעה גרמסין | B גרמוסין ביר' נחמיה | ג - ר' B | זכאי | ג זכאי 4 שעברו | ג שעברו יהא נותן | ג יתן עשרה | ג עשרת B עשר | B דברות ר' לוי | B - 5 כסף | B - יהא | ג לפיכך יהא 6 פינחס | ג פנחס בשם ר' | B - את 7 טבע | B | טיבעה כל B לכל

It is written⁶⁹: *This they shall give, everybody who violated the Commandments.* Rabbi Jehudah and Rabbi Nehemiah. One said, because they sinned⁷⁰ in the middle of the day they shall give half a *sheqel*; but the other said, because they sinned in the sixth hour they shall give half a *sheqel*; which is worth six grams⁷¹. Rabbi Joshua the son of Rabbi Nehemiah in the name of Rabbi Johanan ben Zakkai: Because they transgressed the Ten Commandments, each of them shall give ten *gerah*⁶⁹. Rabbi Berekhiah, Rabbi Levi in the name of Rabbi Simeon ben Laqish: Because they sold Rachel's firstborn for twenty pieces of silver; each of them shall redeem his firstborn with twenty pieces of silver⁷². Rabbi Phineas in the name of Rabbi Levi: Because they sold Rachel's firstborn for twenty pieces of silver and each of them received a minted coin^{60,73}, each of them shall give a minted coin as his *sheqel*.

69 Ex. 30:13, reading הפקודים “the census” as Mishnaic Hebrew הפקודים “the Commandments”.

70 Making the Golden Calf after 12 noon, Babli *Šabbat* 89a, summarized by Rashi, Ex. 32:1.

71 An Aramaic plural of Greek γράμμα, τό, “gram, scruple (as weight)”. One scruple is two *oboloi*, a third of a denar, approximately 1.2 metric grams, used here as name of a silver coin.

72 Num. 3:47. The firstborn is redeemed by 5 *sheqalim*. Since it is held that the *sheqel* in the Torah is equal to a Roman tetradrachma, *Qiddušin* 1:3 Note 339, 5 *sheqalim* are 20 *denarii*. The generic expression “pieces of silver” is taken to mean the most common silver coin, the denar.

The homily is mentioned as introduction to the following one.

73 Since Joseph was sold by 10 of his

standard weight or a standard coin but became the label of a religious obligation.

Mishnah 5: The excess of *sheqalim* is profane⁷⁴. The excess of a tenth of an ephah⁷⁵, the excess of nests⁷⁶ of male sufferers from gonorrhea⁷⁷, the nests of female sufferers from flux⁷⁸, the nests of women after childbirth⁷⁹, or purification offerings, or reparation offerings, their excesses are gift⁴¹. This is the principle: of anything brought for a sin or as reparation the excess is gift.

76 Couples of pigeons or turtle doves,
needed to permit the person access to
sancta.

77 *Lev. 15:14.*

78 *Lev. 15:29.*

79 *Lev.* 12:8.

1 יוסה ג. סי ב יוסי 2 שאל B דשאל הפריש ג היפריש שאל B דשאל שקלו ג שיקלו מותר ג
 הפריש מותר 3 יולים ג יוליכו לעזר ג אלעזר ממתית B ממתיתא 4 ר יוחנן B תרויהו חולין ג
 חולים מותר ג ומותר מותר ... נדבה ג - 5 עבד B אתעביד שלמנחת חוטא B שלו מנחת

Halakhah 5: “The excess of *sheqalim* is profane,” etc. Rabbi Yasa⁸¹ said, when I still was there, I heard the voice of Rav Jehudah asking Samuel, if somebody had set his *sheqel* apart and died? He told him, they shall fall to gift⁸². The excess of his tenth of an *ephah*, Rabbi Johanan said, one shall bring them to the Dead Sea⁸³. Rabbi Eleazar said, it shall fall to gift. The Mishnah disagrees with Rabbi Johanan⁸⁴: “The excess of *sheqalim* is profane”

The excess of a tenth of an *ephah*, the excess of nests of male sufferers from gonorrhea, the nests of female sufferers from flux, the nests of women after childbirth, or purification offerings, or reparation offerings, the excesses are gift.”. What does Rabbi Johanan do with this? He explains it as excess from the tenth of an *ephah* of the purification offering of any one in Israel⁸⁵.

81 While all sources have “R. Yose”, the reading must be R. Yasa, a Babylonian early enough to have visited Samuel’s academy. The name is spelled correctly at the end of the Halakhah.

82 Since the monies were set aside for the *sheqel* and “a promise to Heaven is like delivery to an individual” (Mishnah *Qiddušin* 1:6), they are Temple property. Since they are not *sheqalim* they must be given to the Temple account into which all Temple monies not otherwise specified are collected.

83 If this refers to the daily offering of the High priest and the High priest had died, then the monies cannot be used in the Temple since possibly they were not

dedicated; they cannot be used as profane since possibly they were dedicated. They have to be destroyed.

84 The reading of B is “disagrees with both of them”.

85 This seems to be required by the wording of the Mishnah, which decrees that the excess of monies for the tenth of an *ephah* is Temple property but allows only excess of purification or reparation sacrifices to be so taken. The High Priest’s flour offering is neither of these; therefore the Mishnah cannot include it.

The reading of B implies that R. Eleazar identifies that tenth of an *ephah* as the High Priest’s offering.

46d line 37) רבי יוחנן אמר. על דגלי אבא בר בא. דאינון אמרין. מניין שהפסח משתנה לשם שלמים. תלמוד לומר. אם מן-הצאן קרבנו לזבח שלמים. כל-שהוא מן הצאן בא שלמים. התיבון. הרי עולה מן הצאן. דבר שאינו בא אלא מן הצאן. נצאת עולה שהיא באת אפילו מן הבקר. התיבון. הרי אשם. אמר רבי בון בר כהנא. מן-הצאן. דבר שהוא בא מכל-הצאן. נצא אשם שאינו בא אלא מן האילים בלבד. בכל-אתר את אמר. (מלרבות) [מן למעט]. והכא את אמר. (מלמעט) [לרבות]. אמר רבי מנא. (מיעוט) [הכא נמי מן למעט. מיעוט שאינו בא בן שני שנים. מיעוט שאינו בא נקבה. וגבי אשם נמי מן למעט הוא.] שאינו בא אלא מן האילים בלבד. התיבון. והכתיב ואם-מן-הצאן קרבנו מן-הפסחים או מן-העצים לעולה. מעתה מותר הפסח בא עולה. אמר רבי אבון. משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה. אמר רבי יוסי בירבי בון. משנין קדשים קלים לשם קדשין קליו ואין משנין קדשים קליו לשם קדשין קדשים. רבי יוחנן אמר. על דגלי רבי חנינה. דאינון אמרין. אין הפסח משתנה לשם שלמים אלא אם כן שחטו לשם שלמים. ואני אומר. אפילו שחטו לשם עולה. אמר רבי

אילא. טעמיה דרבי יוחנן. ואם-מן-הצאן קרבנו לגבח שלמים. כל שהוא זבח בא שלמים. ומשתנה למחשבת פסול. היד עבדה. שחטו לשם עולה על מנת לזרוק דמו למחר. מכל-מקום פסול הוא. אין תימר. משתנה למחשבת פסול. פיגול. אין תימר. אינו משתנה למחשבת פסול. פסול.

⁸⁶Rebbi Johanan said, about this Abba bar Abba enlightened me, for they are saying, from where that *Pesah* is changed into the denomination of well-being sacrifices? The verse says⁸⁷, *and if his sacrifice be from small cattle as meal well-being offering*; anything from small cattle comes as well-being offering. They objected, is there not an elevation offering from small cattle? Anything which only comes from small cattle; this eliminates the elevation offering which even may come from large cattle. They objected, is there not reparation offering? Rebbi Abun bar Cahana said, “*from small cattle*”. this eliminates the reparation offering, which only comes from rams. Everywhere you are saying that מן (is to include) [is to exclude], but here you are saying that (מן is to exclude) [is to include]⁸⁸. Rebbi Mana said, (it excludes it,) [here also מן is to exclude: It excludes in that it may not be brought two years old; it excludes that it cannot be brought female; and for a reparation offering also it excludes]⁸⁹ since it only comes from rams. They objected, is there not written,⁹⁰ *and if his sacrifice be from small cattle, from sheep or goats, as elevation offering*; then excess *Pesah* should become elevation offering? Rebbi Abun said, one changes something to be eaten into something to be eaten, but one does not change something to be eaten into something not to be eaten. Rebbi Yose ben Rebbi Abun said, one changes simple *sancta* into simple *sancta*, but one does not change simple *sancta* into most holy sacrifices. Rebbi Johanan said, about what Rebbi Hanina enlightened, that they are saying, *Pesah* is changed into a well-being offering only if he slaughtered it for the purpose of well-being offering; but I am saying, even for the purpose of an elevation offering. Rebbi Illa said, the reason of Rebbi Johanan: *And if his sacrifice be from small cattle as meal well-being offering*⁸⁷; anything to be consumed as *sanctum* is a well-being offering. Does it change with respect to disqualifying thoughts⁹¹? How is this? If he slaughtered it for the purpose of an elevation offering in order to pour its blood the next day. In any case, it is disqualified. If you are saying

that it changes with respect to disqualifying thoughts, it is *piggul*⁹². If you are saying that it does not change with respect to disqualifying thoughts, it is disqualified⁹³.

86 This and the next paragraph also appear in *Pesaḥim* 5:1, Notes 80-97, where also the readings of B are noted (א is unreadable or lacunary for the present paragraph.) Only the most necessary notes are given here, the remainder should be consulted there.

87 *Lev.* 3:6.

88 The text is difficult since it is standard rabbinic interpretation to consider prefix *mem* or מן as privative, excluding certain categories (cf. *Šabbat* 7 Note 26, *Ševuot* 1:2 Note 75, *Bava Mešia`* 4:8 Note 122, *Nazir* 5:4 Note 105). Also in the next sentence, R. Mana gives the interpretation that here מן is privative. On the other hand, the testimony of the scribe's two texts, the Genizah fragment available for *Pesaḥim*, and the Munich ms. of *Šeqalim* do not permit emendation. It seems that here "every where" is derogatory, meaning Babylonian. The sequence of arguments leads to a

contradiction. Abba bar Abba treats מן as inclusive, R. Abun bar Cahana as exclusive. R. Mana explains that מן always is partitive; automatic switch to well-being offerings is possible only for sacrifices that totally correspond to the declaration אֵלֶּיךָ, i. e., both sheep and goats, male and female.

89 Corrector's addition from B.

90 *Lev.* 1:10.

91 If the animal dedicated as *Pesaḥ* is used against the rules for something other than a well-being offering, do the rules of the other kind apply or is it disqualified and no rules of intent apply?

92 If the animal still is a sacrifice, now under the rules of elevation sacrifices, the intention to perform any required action out of its prescribed time-frame is *piggul*, a deadly sin causing extirpation.

93 If the animal is disqualified and not under the rule of any kind of sacrifice, the illegitimate intent is inconsequential.

לְשִׁמוֹ וְשָׁלָא לְשִׁמוֹ בְּשָׂאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. רַבִּי בּוֹן בְּרַ חִיָּיָה בָּשָׂם שְׁמוֹאֵל בְּרַ אֲבָא. מִכֵּינּוֹן שְׂאֵינּוּ לוֹ שֵׁם נַעֲשֶׂה כְּשׁוֹחֲטוֹ לְשִׁמוֹ וְשָׁלָא לְשִׁמוֹ בְּשִׁתִּיקָה וְהוּא כָּשֶׁר. אָמְרוּ לֵיהּ. וְאִם כֵּן הוּא. אֲפִילוּ שְׁחָטוּ לְשִׁמוֹ לְזֶרֶק דָּמוֹ שָׁלָא לְשִׁמוֹ נַעֲשֶׂה מִשְׁעָה הָרָאוּשׁוֹנָה כְּשׁוֹחֲטוֹ לְשִׁמוֹ וְשָׁלָא לְשִׁמוֹ וְיִהְיֶה כָּשֶׁר. אָמַר רַבִּי אֲבָא מְרִי. כֵּאֵן אָמַר בְּשִׁתִּיקָה כָּשֶׁר. אוֹ נֹאמַר. בְּשִׁתִּיקָה פָּסוּל.

1 בשאר | B לשאר | בון | B ביבן ג אבון | בר | B בשם ר' | חייא | B חייא | 2 שאין לו שם | B שחלשו אמ' ליה | B - | האם | B אם ג אין | כן | ג כיני | 3 לזרוק | B ונזרק ג ולזרוק | יעשה | B נעשה הראשונה | B ג ראשונה | 4 - | B בשתיקה | ויהא כשר | ג והוא פסול | מרי | מר אחווה דר' | יסי | מאן | ג מן מן | מה | אמ' | B נאמ' | נאמר | ג נימר

⁹⁴For its purpose and not for its purpose on the other days of the year? Rabbi Abun bar Ḥiyya in the name of Samuel bar Abba: Since it is left without a name it is as if from the start he slaughtered for its purpose and not

for its purpose in silence and is qualified. They said to him, if it is so, even if he slaughtered for its purpose to pour the blood not for its purpose it should be treated as if from the start he slaughtered for its purpose and not for its purpose in silence and be qualified. Rabbi Abba Mari said, who says that in silence it is qualified? Or may we say, in silence it is disqualified?

93 This also is from *Pesaḥim* 5:2, Notes 93-97 It is copied because it follows the previous paragraph but as part of an extended discussion about the intent required in all sacrificial acts it has

absolutely no connection with the topic of *Šeqalim* where one discusses presumed intent in dedications, the precondition for sacrificial acts.

(fol. 46c) **משנה ו:** מוֹתֵר עֹלָה לְעֹלָה. מוֹתֵר מִנְחָה לְמִנְחָה. מוֹתֵר שְׁלָמִים לְשְׁלָמִים. מוֹתֵר פֶּסַח לְשְׁלָמִים. מוֹתֵר נְזִירִים לְנְזִירִים. מוֹתֵר נְזִיר לְנְדָבָה.

Mishnah 6: The excess⁹⁴ of elevation sacrifices is for elevation sacrifices, the excess of flour offerings is for flour offerings, the excess of well-being sacrifices is for well-being sacrifices, the excess of *Pesaḥ* is for well-being sacrifices. The excess of *nezirim* is for *nezirim*, the excess of a *nazir*⁹⁵ is for gift.

94 In all these cases the money was saved for the purpose of a certain type of sacrifice. If not all the money was actually used, the excess may be used later for the same purpose. It cannot return to profane status since “a promise to Heaven is like delivery to an individual”.

any *nazir* who might apply for a subsidy for the cost of his sacrifices, the money remain in its status even if not used in the time frame originally envisaged. But if money either was set aside by a *nazir* himself or it was given to him personally for his sacrifices and not completely used, the excess goes to the Temple’s gift account.

95 If money was collected in order to help

(46d line 64) רַב חֲסִידָא אָמַר. וְהוּא שֶׁקָּרְבָה חֲטָאוֹת בְּסוּף. אֲבָל אִם קָרְבוּ שְׁלָמִים בְּסוּף מוֹתֵר שְׁלָמִים. אָמַר רַבִּי זְעוּרָה. וְאֶפִּילוּ קָרְבוּ שְׁלָמִים בְּסוּף הִלְכָה אַחַת הִיא בְּנְזִיר שֶׁתִּהְיֶה מוֹתֵרָה נְדָבָה. מִתְּנִיתָה מְסִיעָה לְדִין וּמִתְּנִיתָא מְסִיעָא לְדִין. מִתְּנִיתָה מְסִיעָה לְרַבִּי זְעוּרָה. אֲפִילוּ הֵן מַעוֹת סְתוּמִין. כָּל־שֶׁדָּמִי חֲטָאוֹת מִיתוֹת מַעוֹת בְּהֵן. וְאֶפִּילוּ הִפְרִישׁ דָּמֵי חֲטָאוֹת מִיתוֹת מַעוֹת סְתוּמִין הֵן. מִתְּנִיתָא מְסִיעָא לְרַב חֲסִידָא. אִילוּ לְחֲטָאוֹתִי וְהִשְׁאֵר לְשֶׁאֵר נְזִירוֹתִי. וְמוֹת. מוֹעֲלִין בְּכוֹלָן וְאִין מוֹעֲלִין מִקְצֵתָן. וְלֹא אָמַר. אִם מִתִּי יִפְלוּ לְנְדָבָה.

1 רב חסדא | ג' ר' חסדי והוא | ג' והיא B - שקרבה | B שקירב בסוף | B לבסוף (2) אבל אם | נואם קרבו | B קירבו שלמים | ג' שלמין נ שלמין 2 מותר | B מותרין נ מותרו זעורה | B נ זעירא ואפי' | B אפי' קרבו | B קירב שלמים | נ שלמין בסוף | B לבסוף היא בנויר | B מן הנויר שתהא | B כדי שתהא אמ' ר' זעורה... נדבה | ג - 3 מותר | B מותרין נ מותר מסייעא | ג מסייעה (2) ומתנית' מסייעא לדין | B - מסייעה | B מסייעא זעורה | ג זעירא 4 אפי' | ג אילו סתומין | ג סתומים מעורבות | ג מעורבין B מערבין ואפילו | B - 5 מיתות | B - נ מיתות מתוכה | ג מתוכן סתומין | ג סתומים מסייעא | ג מסייעה לרב | נ לר' חסדא | ג חסדאי לחטאתי | B לחטאות 6 נירות | B נירות מועלין | ג מועלים (2) בכולן | ג בכולם מקצתן | B נ במקצתן ולא | B לא אם | נ ואם מתי | ג מת לנדבה | נ בנדבה

רב חסדא אמר. מותר לחמו שלנזיר יירקב. אמר רבי יוסי. ויאות. להקריבו בפני עצמו אין יכול. שאין לך לחם קרב לעצמו. להקריבו אם נזירות אחרת אין את יכול. שאין לך נזירות בזה בלא לחם. לפום כך צריך מימר מותר לחמו שלנזיר יירקב. סברין מימר. הוא לחמו הוא מותר נסכיו. אמר רבי יוסה בירבי בון. מותר נסכיו קדשי קדשים אינון ויפלו לנדבה. על דעתיה דרבי יוסה בירבי בון. שמואל ורב חסדא ורבי אלעזר שלשון אומר דבר אחד. רב חסדא אהו דהקא. שמואל דאמר רבי יוסה. עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל. הפריש שקלו ומת. אמר ליה. יפלו לנדבה. רבי אלעזר. מותר עשירית האפה שלו. רבי יוחנן אמר. יוליכום לים המלח. רבי אלעזר אמר. יפלו לנדבה.

1 רב חסדא אמ' | ג' ורב חסדי נאמר רב חסדא יירקב | ג' ירקב יוסי | ג' יוסה ויאות | B ויאותן להקריבו... אין | ג' את 2 להקריבו | B להקריב עצמו | B עצמן אין | נ' אי אתה לחם | נ' אשם לעצמו | ג' בפני עצמו להקריבו | ג' לחיבו את | B אתה 3 בלא | נ' על לפום כך | ג' לפיכך צריך | נ' צדך B איצטריך מימר | B למימר לחמו | ג' לחמו הוא נ לחם B לחמה שלנזיר | נ' נזיר יירקב | ג' ירקב סברין | ג' סבורין מימר | B למימר 4 - | ג' מותר נסכיו | B נסכים (2) יוסה | ג' יוסי בון | ג' - B ביבין קדשי | ג' קודשי B קודש הקדשים אינון | ג' הן ויפלו | ג' יפלו 5 יוסה | ג' יוסי בון | ג' אבון B ביבין אליבא דרב חסדא במת נסכים 6 חסדא | ג' חסדי אהן | ג' ההן B הדא יסא | ג' יוסי אסי 7 שאל | B דשאל לעזר | ג' אלעזר B אלעזר ר' לעזר | נ - מותר... לנדבה | ג' - לנדבה | נ בנדבה

⁹⁶Rav Hisda said, only if his purification offering was presented last. But if his well-being offering was presented last, what is left over is for a well-being offering⁹⁷. Rabbi Ze'ira said, even if his well-being offering was presented last, it is a general rule for a *nazir* that his leftover be for the gift account⁹⁸. A *baraita* supports one and a *baraita* supports the other. A *baraita* supports Rabbi Ze'ira: "The following are not designated monies: any which contain money for purification offerings should be left to die. Even if he designated money for purification offerings that should be left to die, it remains not designated⁹⁸." A *baraita* supports Rav Hisda: "This is for my purification offering and the rest for my *nezirut*. Then he died. One commits larceny with all of them but not with part of them." It does not say, when he died it should be given to the gift account¹⁰⁰.

Rav Hisda said, a *nazir's* leftover bread shall be left to decay. Rabbi Yose said, that is correct. You cannot sacrifice it by itself since bread cannot be

brought alone. You cannot sacrifice it together with another *nazir's* since no *nazir* sacrifices without bread¹⁰¹. Therefore, it was necessary to say that a *nazir's* leftover bread shall be left to decay. They wanted to say, the same rule applies to his leftover bread as to his leftover wine offering. Rabbi Yose ben Rabbi Abun said, his leftover wine offering is most holy¹⁰²; it should be given to the gift account. In the opinion of Rabbi Yose ben Rabbi Abun, Samuel, Rav Ḥisda, and Rabbi Eleazar, all three said the same. Rav Ḥisda, as quoted here. Samuel, as Rabbi Yasa said,¹⁰² when I still was there, I heard the voice of Rav Jehudah asking Samuel: If he designated his *sheqel* and died? He said, it should be given as gift. Rabbi Eleazar:¹⁰³ the leftover of his tenth of an *ephah*: Rabbi Joḥanan said, one should bring it to the Dead Sea; Rabbi Eleazar said, it should be given to the gift account..

96 This text also is in *Nazir* 4:4 (Notes 61-72, 2) which probably was the source. Mishnah *Nazir* 4:4 deals with the case of a married woman who made a vow of *nazir* and started putting aside money for her required sacrifices when her husband dissolved her vow. Then she no longer is *nezirah* and therefore cannot bring the sacrifices, but the monies remain dedicated. The Mishnah states: "If she had money not designated, it should be given to the gift account. If the monies were designated, the value of the purification offering shall be thrown into the Dead Sea; one may not use it but there can be no *me'ilah*. For the value of the elevation offering, they shall bring an elevation offering; it is subject to the law of *me'ilah*. For the value of the well-being offering, they shall bring a well-being offering, to be eaten on one day; it does not need bread." Money not designated is money for which it never was decided for which kind of sacrifice it should be used.

97 If monies were collected to help indigent *nezirim* with the expenses of their

sacrifices but not all was used, the remainder has to be kept in trust to be used in the future for the same purpose. But if a person dedicated his own money for his sacrifices and had money left over, if the last sacrifice bought was of the most holy kind, the leftover money is of the same kind and has to go to the account for elevation offerings. But if the leftovers are of a well-being sacrifice, a "simple *sanctum*" which may be consumed by lay people, the monies have to be used for a simple *sanctum*.

98 Mishnah *Me'ilah* 3:2, overriding the general rule of Mishnah 2:6. In the Babli, *Nazir* 25a, the statement is attributed to R. Joḥanan.

99 Here "not designated" simply means that the money has to be given to the gift account. Monies designated for purification offerings cannot become profane except by being spent to buy most holy sacrifices, just as animals designated as purification offerings cannot be used for any other purpose and if not used must be left to die,

any monies of which part was intended for purification offerings cannot become profane except by being spent by the gift account.

100 Since well-being offerings remain the property of the offerer, they cannot be subject to larceny by its owner. Only if it is 100% clear that monies of most holy sacrifices are involved is there possibility of

me'ilah. This is Rav Hisda's point. Babli *Nazir* 26b, Tosephta *Me'ilah* 1:10.

101 While several flour offerings are described in *Lev. 2*, none is authorized for bread alone. Nowhere do we find a procedure to redeem sacrificial bread.

102 Halakhah 5, Note 81.

103 Halakhah 5, Note 83.

(fol. 45c) **משנה ו:** מותר שבויים לשבויים מותר שבוי לאותו שבו. מותר עניים לעניים מותר עני לאותו עני. מותר המתים למתים מותר המת לירשיו. רבי מאיר אומר מותר המת יהא מונח עד שיבוא אליהו. רבי נתן אומר מותר המת בונין לו נפש על קברו:

Mishnah 6: The excess of monies collected for kidnap victims is for kidnap victims; the excess of monies collected for a particular kidnap victim is for this kidnap victim. The excess of monies collected for the poor is for the poor; the excess of monies collected for a particular poor person is for this poor person. The excess of monies collected for the dead¹⁰⁴ is for the dead; the excess of monies collected for a particular dead is for his heirs; Rabbi Meir says, the excess of monies collected for a particular dead shall be left until Elijah comes¹⁰⁵; Rabbi Nathan says, from the excess of monies collected for a particular dead one builds a memorial on his grave.

104 For funeral expenses.

Elijah, a member of the Heavenly Court who

105 Since one does not know what to do with this money, it cannot be touched until

knows what the rules really should be, comes to announce the Messiah.

(47a line 6) **הלכה ז:** גבו לו בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו. רבי ירמיה סבר מימר. מותר המת לירשיו. אומר ליה רבי אידי דחוטריה. הגע עצמך דלא כוונן אלא [ליה]. אומר [ליה]. אלא [לא] אמרית. אתה מנן לך.

1 גבו | ג יבוי שיש | ג שאין סבר | B סביר מימר | B למימר 2 לירשיו | B לירשין אידי דחוטריה | ג אידי דחוטרה B אדא דחטרי דחא כוונן | ג דלא כוונן B אגיבנין ליה | B לו (2) 3 מנן | B מנא

Halakhah 7: If they collected for him presuming that he had nothing and it turned out that he had some¹⁰⁶. Rabbi Jeremiah wanted to say, the excess of

monies collected for a particular dead is for his heirs. Rabbi Idi from Ḥutra said to him, think of it, did they intend only for [him]¹⁰⁷? He said to him], I did [not] say this; what is your source¹⁰⁸?

106 The reading of ג : "had nothing", has to be rejected as scribal error.

107 Since the intent was to bury a destitute person, should the money not be given to the administrators of welfare for the benefit of

future needs?

108 R. Jeremiah realizes that it is a good question but he quoted a Mishnah; R. Idi has no tannaitic source to support him.

47a line 9) תני בשם רבי נתן. מותר המת יבנה לו נפש על קברו ויעשה לו (זלח) [זילוף] על גבי מיטתו. תני אין פודין שבוי בשבוי ואין גובין טלית בטלית. ואין ממחין ביד פרנסין לקד. תני רבן שמעון בן גמליאל אומר. אין עושין נפשות לצדיקים. דבריהן הן זכרון.

1 תני | B תאני יבנה | ג ביבנה 2 תני | B ג - פודין | ג פודים שבי בשבוי | ג שבויי בשבוי | ג גובים טלית בטלית | B ג טלית בטלית פרנסין | ג פרמזים לכך | B בכך 3 תני | B תאני עושין | ג עושין דבריהן | ג דברים

¹⁰⁹“It was stated in the name of Rabbi Nathan: From the excess of monies collected for a particular dead he builds a memorial on his grave or perfume^{109a} his bier. It was stated, one does not redeem a kidnap victim for another kidnap victim¹¹⁰ and one does not collect a stole for a stole¹¹¹, but one does not restrict the power of the administrators of charity in this.” It was stated, Rabban Simeon ben Gamliel says, one does not build mausoleums for the just; their words are their remembrance¹¹².

109 Tosephta 1:12, Babli *Sanhedrin* 48a.

109a This is the corrector's text, following B. The scribe wrote זלח, a root not otherwise recorded in rabbinic Hebrew or Aramaic.

110 Monies collected for a particular prisoner should not be used to redeem another, but in cases of urgent need the

hands of the administrators are not tied by this rule.

111 If clothing is collected for a particular person, he should be given exactly what was collected for him.

112 *Gen. rabba* 82(11).

47a line 13) [רבי יוחנן היה מסמיך ואזיל על רבי חייה בר אבא והיה רבי אלעזר חמי ליה ומטמר ליה משמיה ואמר. הלן תרתין מילא הדין בבלאה עבדי ביה. חדא דלא שאיל בשלומיה וחדא מיטמר. אמר ליה רבי יעקב בר אדי. כך נהגין גבהון. זעירא לא שאיל בשלומיה דרבה. דאינון נהגין ומקיימין ראוני נערים ונחבאו אישישם קמו עמדו. אמר ליה. מהו למיעבד קמי דארוך צילמא. אמר ליה. מה את פליג ליה קר. אבור קמוהי וסמי עינוי.

אמר ליה. יאות רבי אליעזר עבוד דלא עבר קמך. ועוד עבד הא בבבליה דלא אמר שמעתא משמיה. נכנסו לפניו רבי אמי ורבי אסי. אמרו לו. רבי. כך היה מעשה בית הכנסת של טרסיים היה בנר שיש בראשו גלוסטרא. שנחלקו רבי אליעזר ורבי יוסי עד שקרעו ספר תורה בחמתו. וקרעו סלקא דעתך. אלא שניקרע ספר תורה. והיה שם זקן אחד. ורבי יוסי בן קיסמא. אמר. תמוהני אם לא הוה בית הכנסת זה עבודה זרה. וחזר ואמר. הכדן מחבריה. נכנס לפניו רבי יעקב בר אידי. אמר לו כתיב כל אשר צוה יי את משה עבדו בן צוה יהושע וגו'. וכי כל דיבור ודיבור שהיה יהושע יושב ודורש היה אומר. כך אמר משה. אלא יהושע יושב ודורש וידעין שהתורה של משה היא. אף אתה אלעזר יושב ודורש. הפל וידעין שתורה שלך היא. אמר להן. מפני מה אי אתם יודעין לרצות כבן אידי חבירי. ורבי יוחנן מאי כולי האי. דבעי דימרון שמעתא משמיה. דאף דוד ביקש עליה רחמים. שנאמר אגורה באהלך עולמית אחסה בסתר כנפיד סלה. וכי עלתה על דעתו של דוד שיהא חי וקיים לעולמים. אלא כך אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא. רבונן של עולם. אצפה שיהו דברי נאמרין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. שמעון בן נירא בשם רבי יצחק אמר. כלתלמיד חכם שאומרים דבר הלכה מפיו בעולם הזה שפתי רוחשות עמו בקבר. שנאמר דובב שפתי ישנים. מה כמור של ענבים זה כיון שמיניח אדם אצבעו עליו מיד דובב אף שפתייהם של צדיקים כיון שאומרים דבר הלכה מפייהם של צדיקים שפתייהם מרחשות עמיה בקבר. מה הנאה לו. בר נירא אמר. כבדו דשאתי קונדיטון. רבי יצחק אמר. כבדו דשאת חמר עתיק. אף על גב דלית ליה טעמא.

גדול אמר. כאן שמועה בשם אומרה ויראה בעל שמועה כאילו עומד לנגדו. שנאמר אף בצלם | ותהלך איש | רב אצלם יקרא את איש חסדו. זה שאר כל אדם. ואיש אמונים מי ימצא. זה רבי זעירא. דאמר רבי זעירא. למה לי שאני צריכין רחושין לשמעתיה דרב ששת דהוא גברא מפתחא. אמר ליה רבי זעירא לרבי אסי. חכים רבי לבר פתייה דאתא אמר שמועתא משמיה. אמר ליה רבי יוחנן אמרה משמיה. אמר ליה רבי זעירא לרבי אסי. חכים רבי לרב דאת אמר שמועתא מן שמיה. אמר ליה. רב אדא בר אבהו אמרן משמיה.

אין דור שאין בו ליצנין. בדורו של דוד מה היו פרוצי הדור עושיין. היו הולכים אצל חלונותיו של דוד. אומרים לו. דוד דוד. אימתי יבנה בית המקדש. אימתי בית יי נלך. והיה דוד אמר. אף על פי שמתכוונין להכעיסני נבאו עלי אם לא שמחתי בדבריהם. דכתיב שמחתי באמרים לי בית יהנה נלך. יהיה כי | ימלאו ימיד ושכבת | עם אבותיך. אמר לו הקדוש ברוך הוא לדוד. ימים שלמים אני מונה לך ולא ימים חסרים. כלום שלמה בנך יבנה בית המקדש אלא להקריב קרבנות ציבור. חביב עלי צדקה ומשפט שאתה עושה יותר מן הקרבו. שנאמר עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח:

¹¹³Rebbi Johanan was leaning on Rebbi Hiyya bar Abba when Rebbi Eliezer¹¹⁴ saw him and hid himself before him. He said, these two things the Babylonian does to me: First, that he does not greet me, and second, that he

hides himself. Rabbi Jacob bar Idi said to him, thus they behave among themselves; Rabbi Ze'ira did not greet Rabba since they observe¹¹⁵ *Boys see me and hide themselves; elders rise and stand*. He asked him, may one pass by a cursed statue? He said to him, do you want to honor it? Pass it by and blind its eyes! He said to him, Rabbi Eliezer¹¹⁴ did well that he did not pass before you. The other thing the Babylonian does, that he does not mention my tradition in my name. Rabbi Immi and Rabbi Assi¹¹⁶ came to him. They said to him, Rabbi, so it happened that it was a synagogue of weavers, about a bolt topped by a lock¹¹⁷ about which Rabbi Eleazar and Rabbi Yose disagreed until they tore a Torah scroll in their rage. Would you think that they tore a Torah scroll? But that a Torah scroll was torn. There was an old man there, Rabbi Yose ben Qisma, who said, I wonder whether this synagogue will not be a place of foreign worship. He came back and asked, where is the colleague? Rabbi Jacob bar Idi came and said to him, it is written¹¹⁸, *all that the Eternal commanded to His servant Moses so Joshua commanded*. When Joshua explained, did he mention every time "so said Moses"? No, he explained and they knew that it was Moses's teaching. So also Eleazar sits and explains and everybody knows that it is your teaching. He said to them¹¹⁹, why do you not know to pacify like our colleague Ben Idi?

Why did Rabbi Joḥanan insist to require that traditions should be reported in his name? For also David begged for divine mercy in this respect, as it says, *may I dwell in Your tent forever, I shall seek shelter under the cover of Your wings, Selah*¹²⁰. Could David think of living forever? Rather, David said before the Holy One, praise to Him: Master of the World, may I have the merit that my words will be mentioned in synagogues and houses of study. What good does that do to him? Simeon, the son of the *Nazir* said in the name of Rabbi Isaac If a Sage's pronouncement in matters of practice is mentioned in this world, the latter's lips whisper with him in the grave for it is said¹²¹, *dripping from the lips of the sleeping ones*. Like that softened bunch of grapes, if a person puts his finger on it immediately it drips, so also the lips of the just drip, for if one mentions their pronouncements in matters of practice the latter's lips whisper in the grave. What good does that do to them? The

son of the *Nazir* says, like one who drinks spiced wine; Rabbi Isaac said, like one who drinks old wine, even though he cannot taste it.

¹²²Giddul said, anybody who quotes somebody should consider it as if the author of the quote stood before him, for it is said¹²³, *only in image a man wanders*. It is written¹²⁴ *many a man professes good will*, this is the rest of mankind; *but where will you find one you can trust*, that is Rabbi Ze`ira. As Rabbi Ze`ira said, should we take the traditions of Rav Sheshet into account since he is blind? Rabbi Ze`ira said to Rabbi Assi, does the Rabbi know Bar Petaiah that you quote traditions in his name? He said to him, Rabbi Johanan quoted them in his name. Rabbi Ze`ira said to Rabbi Assi¹¹⁶, does the Rabbi know Rav that you quote traditions in his name? He said to him, Rabbi¹²⁵ Ada bar Ahavah quoted them in his name.

¹²⁶There is no generation without scoffers. What did the hooligans of David's generation do? They went to David's windows and said to him: David, when will the Temple be built, when will we go to the Eternal's house? David said, even though they intend to enrage me, something should come over me were I not happy, *I enjoy it when they say to me: let us go to the Lord's house*¹²⁷. *When your days will be complete and you will lie with your forefathers*¹²⁸. The Holy One, praise to Him, said to David:, I am counting full days for you, I am not counting missing days for you. Will not your son Solomon build the Temple for public sacrifice? Law and justice that you are upholding is more to my liking than sacrifices, as it is said¹²⁹, *upholding justice and law is preferred by the Eternal to sacrifice.*]

113 As the concurrent testimony of א and the scribe's text show, the following text is not part of the original Halakhah. It was added by the corrector from B; both its Aramaic and the names appearing are Babylonian. A somewhat different Yerushalmi text is in *Berakhot* 2:1 (Notes 53-67) and *Mo`ed Qatan* 3:7 (83c l. 40 - 83d l. 8).

114 This should read: Eleazar.

115 *Job* 29:8.

116 He is R. Yasa in Yerushalmi texts.

117 Mishnah *Eruvin* 10:9.

118 *Jos.* 11:15.

119 R. Immi (Ammi) and R. Assi (Yasa).

120 *Ps.* 61:5.

121 *Cant.* 7:10. Note that in Accadic the root *dbb* means "to speak".

122 This paragraph is from *Šabbat* 1, Notes 188-191.

123 *Ps.* 39:7.

124 *Prov.* 20:6.

125 Read: Rav.

126 This again is the Babylonian version of the text in *Berakhot* and *Mo`ed Qatan*.

127 *Ps.* 122:1.

129 *Prov.* 21:3.

128 *2Sam.* 7:12.